

Mk; 12:28-34.

A múlt hétvégén konfirmandusokkal voltunk egy konferencián. S ahogy békésen és gyanútlanul üldögtünk a hétvége első előadásán, az előadónk igencsak meghökkentett minket. Az identitás volt a téma, s ő olyan nyíltsággal beszélt a nemi identitás kérdéseiről, illetve az ehhez tartozó kísértésekről, hogy az ott ülő lelkészek és hitoktatók kapásból lesokkolódtunk attól a gondolattól, hogy a kicsoportokban nekünk kell tovább vinnünk ezt a témát. Aztán kiderült, hogy a gyerekek nagy részének ez egy fontos téma volt. Sokak – bár meglepődtek rajta – de értékelték azt a nyíltságot, őszinteséget, amivel az előadó beszélt. No meg azt a humort is, amivel a nyíltságot elviselhetővé tette. S jó volt számukra, hogy aztán erről beszélgetni is tudtak egy védett közegben. Természetesen olyan gyerekek is voltak, akiket még kevésbé hozott lázba ez a téma, sőt olyan is, aki számára kifejezetten zavaró volt. Még szerencse, hogy aztán más témák is szóba jöttek. Az minden esetre jó volt, hogy valamennyien láthattuk, hogy az életnek ez a területe is az Isten elé tartozik. Isten nem pirul el, amikor a nemiségről van szó. (A szolgálai lehet, hogy igen, de Isten nem.) S jó látni, hogy Isten az élet MINDEN TERÜLETÉHEZ tud tanácsot, útmutatást adni, amelyet, ha követünk, akkor hasznunkra válhat.

Igaz, az ember olykor szívesebben venné, ha Isten nem adna tanácsot, mert Isten útmutatása, és a mi kívánságunk nem mindig ugyanabba az irányba mutat. Ilyen például, amikor politikai kérdésekben kapjuk azt az útmutatást, hogy pl. ne ateista vezetőket válasszunk, hanem ha módunkban áll, inkább hívő keresztyént. Némelyek számára ez kifejezetten zavaró. Meg ilyen az is, amikor a házasságon kívüli nemi élet tiltásáról van szó. Ilyenkor sokan érzik úgy (és ne higgyük azt, hogy csak a tizenévesek), hogy bár kevesebb útmutatása lenne Istennek. De Istennek sok van. Olyannyira sok, hogy olykor már-már a sok parancsolatba vesztünk bele. Feltéve, hogy egyáltalán vesszük a fáradságot, hogy megismerjük ezeket az útmutatásokat. Mai történetünk írástudója vette a fáradságot. Ő sok parancsolatot ismert, s vélhetően igyekezett is megtartani ezeket. De az azért érdekelte, hogy e sok parancsolat között mégis hogyan lehetne rendet tenni. Az érdekelte, hogy miközben botladozunk e parancsok között, mert ne csapjuk be magunkat, botladozunk, mégis mi az az útmutatás, ami segítségével felkelhetünk, jó irányba állhatunk, és amit követve mégiscsak elérhetjük azt az örökéletet, amiről Jézus az előző vitában határozottan állította, hogy van. El van készítve. A halál után ott élhetünk boldogan, örökké Istennel és az ő szentjeivel. De mi az a vezérelv, amit meg kell valósítanunk az életünkben, s amelynek voltaképpen szárnysegédjei, értelmezői a mindenféle kisebb, nagyobb parancsolatok. Mégis: Mi a sok-sok parancsolat között a lényeg? Melyik a legfőbb parancsolat?

Én a magam esze felől biztos valami olyasmit válaszoltam volna erre a kérdésre, hogy mindegyik, mert aki csak egyet megszeg a törvényből, az az egészet szegi meg. És ennek is van igei alapja, hisz a Jak; 2:10-ben olvasunk erről. De Jézus itt mégis mást válaszol. Mert Jézusnak nem csak lényeglátása, de hatalma is van arra, hogy a sok parancsolatból kiemeljen egy mondatot, és azt mondja, hogy ez a fő parancsolat. Ehhez kell mérni, ez alapján kell értelmezni az összes többit is. Mert ez az a parancs, ami valóban megmutatja az irányt a mennyország felé. S ha egy másik parancsot elvétesz, az még jelentheti azt, hogy elestél a jó irányba vezető úton. De ha ezt elvéted, akkor az azt jelenti, hogy rossz irányba, Istentől, az élet forrásától távolodva, a kárhozat és örök halál felé tart az életed. Mert annyira fontos ez a parancsolat, amit Jézus kiemel a mózesi törvény parancsolatrengetegéből. Ez a főparancsolat. Így hangzik ez igénkben Jézus szájából: „*A legfőbb ez: „Halld meg, Izráel: Az Úr a mi Istenünk, egyedül az Úr!” és: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és teljes erődből!” A második ez: „Szeresd felebarátodat, mint magadat!” Nincsen más, ezeknél nagyobb parancsolat.*” – Mi pedig ma járjuk körül ennek a legfőbb parancsolatnak az értelmét.

A nagyparancsolatot általában a szeretet kettős parancsának szoktuk nevezni, és azt a részt, miszerint az Úr, ami Istenünk, egy ÚR, nem is szoktuk idézni. Mai igénk azonban rámutat arra, hogy ez olyan egyszerűsítés, amely által a lényegből valami elvész. Ha csak a kettős szeretetre (Isten és ember iránti szeretetre) figyelünk, akkor már tettünk egy lépést azon a nagyon rossz úton, melyen a következő már a humanizmus lépése, azaz a szeretet egyes parancsa, szeresd embertársadat, mint magadat, s mely útnak a következő, és immár szükségszerű lépése, az egyszerű önzés: szeresd magadat, és kész. Ez egy ilyen lejtő, amelyen könnyedén legurul az ember, ha elvágja magát az isteni útmutatás elejétől, az egész parancs kiindulópontjától, az Istentől. Mert a történet nem ott kezdődik, hogy te szeress. Hanem ott kezdődik, hogy vedd észre, halld meg: Van egy Isten. Sőt EGY Isten van, az ÚR! Ő legyen a te Urad és Istened.

Az igaz kegyesség tehát, amire Jézus a nagyparancsolattal meghív, nem egy érzéssel kezdődik, hanem egy hitvallással. Egy felfedezéssel, egy meggyőződéssé szilárduló gondolattal. Vagy mondhatjuk úgy, hogy azzal a hittel, hogy egy Isten van, aki mellett én döntök, akire én rábízom az életem. Ez a nagyparancsolat betöltésének kezdete. Ez az első lépés azon az úton, amely az életre visz. S nem az, hogy valahogy, a magam módján szeretgetem én az Istent, de közben nem zárom ki, hogy az is nagyon üdvösséges lehet, hogy mások

a maguk módján szeretgetnek más isteneket. Multikulturális világunkban nagy ennek a kísértése, de Jézus nem áztat bennünket azzal, hogy ez jó út lenne. Egyébként az ókor Római Birodalma is elég multikulturális volt, Jézus mégis világosan kimondja: senki sem mehet az Atyához, csakis én általam! Jézus azt mondja, csak egy Isten van, a mi Istenünk. Ő az Úr. Ha még értelmileg kétségkedsz efelől, vagy éppen az akaratod habozik még, hogy őt Uradnak elfogadd, akkor még felesleges elindulnod a szeretet, meg önszeretet, meg cselekvések és áldozatok, meg a mindenféle kisparancsolatok felé, mert még eleve nem álltál be a jó irányba. S mielőtt az ember elindul egy úton, jól teszi, ha megnézi az iránytűjét. Az iránytű pedig ebben az esetben azt mutatja, hogy az üdvösség felé az az első lépés, hogy az egy Isten lesz az életed Ura.

S itt azért érdemes megállni, és elgondolkodni életünkről. Ki a mi életünk Ura? Kit szolgálunk mi ténylegesen, valóságosan, tetteinkkel? Mert sok úr van. Nagy úr a nincs – szokták mondani, s lehet, hogy tényleg a hiányok szolgálatában állunk. A pénz nagy úr – hallhatjuk. S hogy hányan állítják életüket a pénzszerzés szolgálatába, arról elég annyit mondani, hogy sokan. De életünk ura lehet a házastárs, a gyerek, a munkahelyi főnök, az ital vagy valamilyen más káros szenvedély. Sok-sok úr van a világban, s mind a szolgálatába akar állítani téged. Vannak köztük nagyon vonzó, nagyon szimpatikusak. De az életre, az örökélet boldogságára csak egy Úr tud elvezetni minket. Csak egy. Az Isten. Őt szolgálod-e? Az ő akaratát valósítod-e meg? Ő mondhatja-e meg, hogy hogy teljen el például a vasárnapod, vagy a gyereked kénye-kedve, vagy a kedvenc sorozatod, vagy a hitetlen családod, vagy ki? Ki a te urad? Ki mondhatja meg, hogy mennyi időt tölts munkával, és mennyit pihenéssel? A főnök vagy szükség, vagy a lustaság, vagy ki? Ki a te urad, ki a te Istened? Ki mondhatja meg, hogy hogyan viselkedjél egy párkapcsolatban? A filmek mintája, a szexuális forradalom divatja, a korszellem, vagy az ösztöneid? Vagy ki? Ki a te Istened? Ki mondhatja meg, hogyan neveld a gyermeked? A szomszédod? Esetleg ateisták által írt könyvek vagy bulvárlapok? Ki a te urad? Kire hallgatsz? Kinek fogadsz szót? Elmondjuk ma is: Hiszek egy Istenben. De tényleg neki hiszünk? Pénzügyeinkben is? Abban is, hogy hány gyereket vállaljunk? Abban is, hogy házastársunkkal hűségben éljünk? Abban is, hogy a politikai voksunkat kire adjuk? – Direkt mondom kényes területeket, mert ezek alapján tudjuk meg, mindenki saját magáról, hogy ki is az ura. Nem a csak a szájának, amivel kimondja, hogy hiszek egy Istenben, hanem a valódi életének, teljes személyének. Ki a te Urad?

Jézus válasza szerint ez az első, és legfontosabb kérdés. S ha ez, az első megnyugtató módon megválaszolást nyert, és életed Urának valóban az egy Istent ismered el, csak akkor válik értelmessé és vitán felül nagyon-nagyon fontossá az a kérdés, hogy egyébként szereted-e őt, szereted-e az embereket, és elfogadod-e, szereted-e saját magadat, mint a te Istened, egyedi és értékes teremtményét. Ezek is nagyon fontos kérdések, de ma álljunk meg ama elsőnél, amiről a nagy parancsolat kapcsán máskor talán kicsit elfeledkezünk: Ki a te Urad és Istened? Amen.

1. Hogyan kezdődik felolvasott igénkben a legfőbb parancs?
2. Milyen elemekből áll össze Jézusnak e parancsolata?
  - a) Mit gondolsz arról, hogy az Isten iránti szeretetnek, az ember iránti szeretetünknek és önmagunk elfogadásának és szeretetének csak az lehet a stabil alapja, ha Isten az életünk Ura?
  - b) Életed mely területeibe nem szereted, ha beleszól Isten? (Adakozás, gazdálkodás, szexualitás, gyerekvállalás, gyereknevelés, politika, időbeosztás, vasárnap megszentelése, stb?) Hol nehéz engedned, hogy Isten legyen az életed Ura?
  - c) Mi minden akarja a hatalma alá hajtani életed? Mi minden akar rendezőelvvé lenni életedben? Mi minden irányít, s egyúttal gátol az Isten iránti engedelmisségben?
  - d) Meggyőződéseddé vált már az a gondolat, hogy a Szentháromság Isten az egyedüli Úr, és hogy üdvösség csak Jézus által lehetséges?
  - e) A nagyparancsolatnak melyik részével boldogulsz a legkönnyebben, s melyikkel a legnehezebben? (Isten elfogadása Uradul, Isten iránti szeretet érzése, emberek iránti szeretet gyakorlása, önmagad elfogadása, szeretése)